

**KOMENTARZ ZARZĄDU GRUPY LOTOS S.A.
DO WYNIKÓW ZA IV KWARTAŁ 2011R.**

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS

ISIN	Giełda Papierów Wartościowych	Thomson Reuters	Bloomberg
PLLOTOS00025	LTS	LTOS.WA	LTS PW

Spis treści

1 Otoczenie rynkowe.....	3
2 Segment wydobywczy	5
3 Segment produkcji i handlu.....	7
4 Pozostała działalność	11
5 Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	12
6 Skonsolidowane sprawozdanie z pozycji finansowej.....	14
7 Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	15

*Plik excel z danymi operacyjnymi i finansowymi za 4Q2011 i poprzednie okresy jest publikowany jednocześnie z raportem kwartalnym w internetowym serwisie relacji inwestorskich pod nazwą **databook**.*

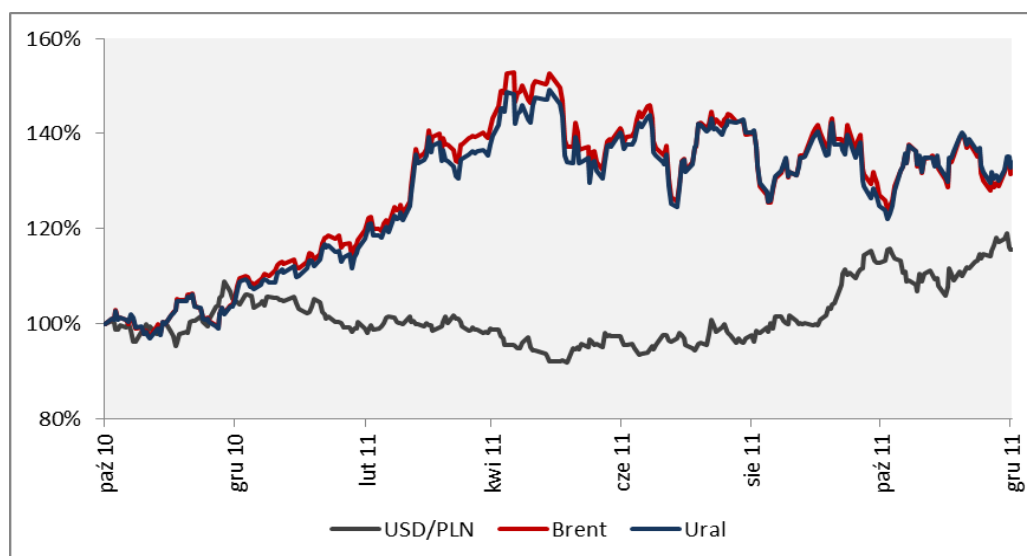
Link: http://www.lotos.pl/inwestorski/inwestorzy/podstawowe_dane_finansowe

1 Otoczenie rynkowe

- Znaczny wzrost notowań ropy naftowej (vs. 4Q2010)
- Wzmocnienie USD (vs. 4Q2010r.i 3Q2011)
- Poprawa marży z notowań produktów wysokomarżowych - Diesel, LOO i paliwo lotnicze i spadek marży na benzynie

Dane makroekonomiczne

Rys. 1: Notowania cen ropy Brent/Ural oraz kursu USD/PLN

Tab. 1: Notowania cen ropy Brent/Ural i marża modelowa Grupy LOTOS

Ropa (USD/bbl)	4Q2011	3Q2011	4Q2010	4Q11/3Q11	4Q11/4Q10
Notowania DATED Brent FOB	109,35	113,41	86,47	-3,6%	26,5%
Notowania Ural CIF Rotterdam	108,63	111,52	85,16	-2,6%	27,6%
Dyferencjał Brent/Ural *	0,29	0,75	1,52	-61,3%	-80,9%
Modelowa marża rafineryjna**	3,88	2,34	4,55	65,7%	-29,1%

*spread Brent vs Ural

**Marża modelowa dla struktury uzysków wynikającej z uśrednionego scenariusza rocznej, typowej pracy rafinerii Grupy LOTOS S.A., przy założeniu maksymalizacji uzysków frakcji średnich. Założono przerób roczny wynikający z maksymalnych zdolności destylacyjnych oraz że całość wsadu stanowi ropa Ural, której wartość ustalana jest jako różnica między DTD Brent a spreadem Ural Rtd vs forward Dtd Brent. Wielkość dla 4Q2010 podano dla celów porównawczych, w tym okresie rafineria Grupy LOTOS S.A. posiadała inną konfigurację technologiczną w związku z realizacją Programu 10+.

Tab. 2: Marża z notowań produktów

Produkty (USD/t)	4Q2011	3Q2011	4Q2010	4Q11/3Q11	4Q11/4Q10
Marża z notowań: Benzyna	107,42	166,56	132,73	-35,5%	-19,1%
Marża z notowań: Benzyna surowa	43,52	91,23	135,78	-52,3%	-67,9%
Marża z notowań: ON (10 ppm)	146,41	110,49	106,82	32,5%	37,1%
Marża z notowań: LOO	118,06	85,81	77,33	37,6%	52,7%
Marża z notowań: Paliwo lotnicze	179,96	158,79	131,23	13,3%	37,1%
Marża z notowań: Ciężki olej opałowy	-206,56	-231,07	-190,34	10,6%	-8,5%

Wzrost marży z notowań Diesla o 37% (vs 4Q10)

Tab. 3: Notowania kursu

Waluta (USD/PLN)	4Q2011	3Q2011	4Q2010	4Q11/3Q11	4Q11/4Q10
Kurs dolara na koniec okresu	3,42	3,26	2,96	4,9%	15,5%
Średniokwartalny kurs dolara	3,28	2,94	2,92	11,6%	12,3%

Wzrost kursu USD/PLN

Zmienne w otoczeniu makroekonomicznym, które miały istotny wpływ na wyniki Grupy Kapitałowej LOTOS w 4Q2011 to:

- wzrost notowań ropy naftowej Brent Dated vs.4Q2010 (+26,5%) oraz nieznaczny spadek średniokwartalnych notowań ropy vs.3Q2011 (-3,6%),
- wzrost średniokwartalnego kursu dolara w 4Q2011 o 12,3% (vs. 4Q2010) oraz o 11,6% (vs.3Q2011),
- wyższa kursu dolara na koniec okresu o ponad 15,5% vs. 4Q2010 i o ok. 4,9% vs. 3Q2011, która miała wpływ na przeszacowanie wartości zadłużenia Grupy Kapitałowej, w większej części denominowanego w dolarze,
- znaczna zmienność kursu złotego na przestrzeni 4Q2011, tj. od 3,05 zł/USD 28.10.2011r. do 3,51 zł/USD w dniu 15.12.2011r.,
- spadek dyferencjału Brent/Ural w 4Q2011 o 80,9% (vs. 4Q2010) i o 61,3% (vs. 3Q2011).
- wzrost marży z notowań dla średnich frakcji z przerobu ropy i spadek marży dla benzyn.

2 Segment wydobywczy

- Znormalizowany wynik segmentu na poziomie 33 mln zł (po oczyszczeniu z efektu jednorazowych odpisów wartości aktywów w ramach projektu YME oraz koncesji PL455 w łącznej wysokości -234 mln zł)
- Produkcja z B3, rozpoczęcie tymczasowej produkcji na B8 i restrukturyzacja transportu morskiego
- Wzmocnienie portfolio norweskich aktywów poszukiwawczo - wydobywczych o udziały w 2 nowych koncesjach
- Wiercenia 4 otworów rozpoznawczych i eksploatacyjnych na Litwie

Tab. 4: Zasoby, produkcja i sprzedaż ropy naftowej

Zasoby na dzień (m bbl) *	31.12.2011	30.09.2011	31.12.2010		
Norwegia	12,95	12,95	12,95		
Polska	33,85	34,17	35,00		
Litwa **	6,47	6,63	bd		
razem	53,27	53,75	47,95		
Produkcja (bbl/d)	4Q2011	3Q2011	4Q2010	4Q11/3Q11	4Q11/4Q10
Polska	3 556	3 032	2 878	17,3%	23,5%
Litwa **	1 738	1 803	bd	-3,6%	-
razem	5 294	4 835	2 878	9,5%	83,9%
Sprzedaż (bbl)	4Q2011	3Q2011	4Q2010	4Q11/3Q11	4Q11/4Q10
Polska	221 664	211 213	202 667	4,9%	9,4%
Litwa **	151 691	155 347	bd	-2,4%	-
razem	373 355	366 560	202 667	1,9%	84,2%

* 2P - zasoby pewne oraz prawdopodobne

** wg udziałów w GK AB Geonafta

Tab. 5: Zasoby, produkcja i sprzedaż gazu ziemnego

Zasoby na dzień (mld m ³)*	31.12.2011	30.09.2011	31.12.2010		
Polska	0,504	0,509	0,521		
Produkcja (mld m ³)	4Q2011	3Q2011	4Q2010	4Q11/3Q11	4Q11/4Q10
Polska	4,6	4,0	3,7	15,0%	24,3%
Sprzedaż (mld m ³)	4Q2011	3Q2011	4Q2010	4Q11/3Q11	4Q11/4Q10
Polska	2,8	2,5	2,3	12,0%	21,7%

* 2P - zasoby pewne oraz prawdopodobne

LOTOS Petrobaltic S.A.

W 4Q2011 na Morzu Bałtyckim trwała produkcja ropy i gazu na złożu B3, uruchomiono też tymczasową produkcję ze złoża B8 (3,6 tys. ton ropy).

W 4Q2011 zakończono restrukturyzację transportu morskiego w Grupie Kapitałowej LOTOS Petrobaltic. Rozdzielono podstawową działalność od aktywów przez utworzenie Grupy Kapitałowej Miliana Shipping Company Ltd, w skład której wchodzi pion skupiający aktywa majątkowe (Grupa Kapitałowa - Miliana Shipping Group Ltd) oraz pion operacyjny (Miliana Shipmanagement Ltd). Aktywa shippingowe obejmują również dwa holowniki Bazalt i Granit, które LOTOS Petrobaltic wniósł aportem do struktur Grupy Kapitałowej Miliana Shipping Company Limited. W wyniku restrukturyzacji powstała nowoczesna grupa shippingowa.

LOTOS E&P Norge AS (LOTOS EPN)

17.11.2012r. w ramach rundy koncesyjnej APA 2011, norweskie Ministerstwo Ropy i Energii przyznało 30% udział w dwóch koncesjach produkcyjnych na Morzu Norweskim:

PL643 – bloki 6406, 6406/4:   **LOTOS EPN - 30%**
                                          VNG Norge AS (operator) - 40%
                                          Edison International Spa – 30%

PL655 – blok 6610/2:   **LOTOS EPN 30%**
                                          Wintershall (operator) – 30%
                                          Centrica – 20%
                                          VNG – 20%

link: http://www.regjeringen.no/upload/OED/pdf%20filer/TFO2011/TFO2011_awards.pdf

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez firmę Talisman Energy (operatora na złożu YME) przewidywany uprzednio termin rozpoczęcia produkcji z tego złoża w 2Q2012 ulegnie dalszemu opóźnieniu.

Na koncesjach PL503/503B spółka LOTOS EPN jako operator zakończyła badania sejsmiczne 3D i rozpoczęła przetwarzanie danych.

Jako operator licencji PL498 LOTOS EPN podjęła przygotowania do wiercenia pierwszego otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego (przełom 3Q/4Q 2012) w ramach których w październiku 2011r. podpisano umowę z Maersk Drilling. W 4Q2011 spółka kontynuowała przygotowania do wiercenia otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego w ramach licencji PL497 (planowane na 2Q2012).

Grupa Kapitałowa LOTOS Geonafta

W 4Q2011 AB LOTOS Geonafta wierciła otwór rozpoznawczo-eksploatacyjny Girkaliai-8 na złożu Girkaliai; spółka UAB Manifoldas - otwór Vezaiciai-19 na złożu Vezaiciai, oraz Liziai-2 na obiekcie Liziai; spółka UAB Genciu Nafta wierciła otwór eksploatacyjny Genciai-14HR,

Przyznanie 30% udziału w 2 koncesjach na Morzu Norweskim

Dalsze opóźnienie projektu YME

gdzie prowadzone są dodatkowe badania geologiczne dotyczące rekonstrukcji w celu uruchomienia produkcji.

Tab. 5: Wyniki operacyjne segmentu wydobywczego

Wyniki operacyjne (mln zł)	4Q2011	3Q2011	4Q2010	4Q11/3Q11	4Q11/4Q10
Przychody ze sprzedaży	139,2	128,9	48,1	8,0%	189,4%
Wynik operacyjny	-201,0	43,5	-55,9	-	-
Amortyzacja	27,5	27,6	14,3	-0,4%	92,3%
EBITDA	-173,5	71,1	-41,6	-	-

Przychody segmentu wydobywczego na poziomie 139 mln zł

Wzrost przychodów ze sprzedaży segmentu wydobywczego o 91,1 mln zł (vs. 4Q2010) jest efektem wzrostu notowań ropy naftowej, kursu dolara i wolumenu sprzedaży wynikającego z objęcia z dniem 3.02.2011r. kontroli nad spółką AB Meditus, będącą właścicielem 59,41% akcji spółki AB Geonafta. Wyższe o 10,3 mln zł przychody ze sprzedaży w 4Q2011 (vs. 3Q2011) są wynikiem przede wszystkim wyższego kursu dolara.

Przychody ze sprzedaży segmentu w 4Q2011 zawierają przychody AB LOTOS Geonafta w wysokości 61,9 mln zł. Wolumen sprzedaży ropy naftowej segmentu wydobywczego w 4Q2011 wynosi 373,4 tys. bbl (48,1 tys. ton) i uwzględnia 151,7 tys. bbl (19,5 tys. ton) sprzedanej poza Grupę Kapitałową ropy naftowej ze złóż litewskich. Wynik operacyjny segmentu wydobywczego zawiera 21,3 mln zł wyniku wypracowanego przez AB LOTOS Geonafta. Amortyzacja segmentu wydobywczego na poziomie 27,5 mln zł zawiera 7,0 mln zł amortyzacji koncesji AB Geonafty.

Grupa Kapitałowa LOTOS przeprowadziła test na utratę wartości aktywów dla posiadanych przez spółkę LOTOS EPN udziałów w zasobach węglowodorów w ramach nabytych koncesji wydobywczych obejmujących projekt zagospodarowania złoża YME i dokonała odpisu aktualizującego testowane aktywo. Odpis ten pomniejszył skonsolidowany wynik netto 4Q2011 o 78,8 mln zł.

Ok. 21 mln zł – udział AB Geonafty i ok. 18 mln zł udział LOTOS Petrobaltic w wyniku segmentu

Szerzej: nota 17 – MSSF 4Q 11

3 Segment produkcji i handlu

- *Przyrost krajowego popytu na olej napędowy i wolumenu sprzedaży ON w Grupie LOTOS vs. 4Q2010*
- *Popyt na asfalt i sprzedaż asfaltów na wysokim poziomie*
- *O 44,7% wyższe przychody ze sprzedaży segmentu vs. 4Q2010*
- *Wzrost udziału w rynku detalicznym w Polsce do poziomu 5,4%* (mierzony liczbą stacji paliw) i do poziomu 7,6%* (mierzony wolumenem sprzedaży benzyn i Diesla) na koniec 4Q2011*
- *W 4Q2011 otwartych zostało 45 nowych stacji OPTIMA w ramach sieci LOTOS*

*źródło: opracowanie własne Spółki na podstawie danych POPIHN

Tab. 6: Struktura przerobu ropy naftowej

Przerób ropy w rafinerii w Gdańsku (tys. ton)	4Q2011	3Q2011	4Q2010	4Q11/3Q11	4Q11/4Q10
		2 362,1	2 359,7	2 223,9	0,1%
w tym:					
ropy Ural	2 300,9	2 245,8	1 833,4	2,5%	25,5%
ropy Rozewie	28,5	51,8	49,0	-45,0%	-41,8%
pozostałe gatunki ropy	32,7	62,1	341,5	-47,3%	-90,4%

Wykorzystanie zainstalowanych mocy przerobowych rafinerii i przerób ropy w 4Q2011 był na poziomie zbliżonym do 3Q2011 i nieco wyższym niż w 4Q2010. Było to związane z zakończonym Programem 10+ i optymalizacją produkcji w celu maksymalizacji marży rafineryjnej. Posiadanie w gdańskiej rafinerii dwóch niezależnych ciągów destylacji ropy daje Grupie LOTOS większą elastyczność w doborze mieszanek rop naftowych adekwatnym do uwarunkowań rynkowych (tj. do kształtowania się marż na produktach ropopochodnych).

Tab. 7: Struktura produkcji Grupy LOTOS S.A.

Produkcja razem (tys. ton)	4Q2011	3Q2011	4Q2010	4Q11/3Q11	4Q11/4Q10
		2 608,1	2 653,9	2 569,9	-1,7%
Benzyny	363,4	372,3	375,2	-2,4%	-3,1%
Benzyna surowa	51,7	24,4	74,7	111,9%	-30,8%
Oleje napędowe	1 201,8	1 245,3	1 122,9	-3,5%	7,0%
Lekkie oleje opałowe	127,0	81,4	152,9	56,0%	-16,9%
Paliwo lotnicze JET	113,3	140,6	51,8	-19,4%	118,7%
Ciężkie oleje opałowe	215,3	202,9	348,6	6,1%	-38,2%
Komponenty asfaltowe	267,6	337,3	212,3	-20,7%	26,0%
Pozostałe	268,0	249,7	231,5	7,3%	15,8%

Tab. 8: Struktura sprzedaży segmentu produkcji i handlu

Skonsolidowana sprzedaż produktów, towarów i materiałów rafineryjnych (tys. ton)	4Q2011	3Q2011	4Q2010	4Q11/3Q11	4Q11/4Q10
		2 555,8	2 552,3	2 487,0	0,1%
Benzyny	365,8	388,9	364,3	-5,9%	0,4%
Benzyna surowa	51,7	24,5	74,6	111,0%	-30,7%
Oleje napędowe	1 267,1	1 260,7	1 121,1	0,5%	13,0%
Lekkie oleje opałowe	133,6	73,5	152,8	81,8%	-12,6%
Paliwo lotnicze JET	102,9	139,2	46,5	-26,1%	121,3%
Ciężkie oleje opałowe	162,2	147,6	334,5	9,9%	-51,5%
Asfalty	289,2	346,9	226,8	-16,6%	27,5%
Pozostałe ropopochodne	183,3	171,0	166,4	7,2%	10,2%

Rynek produktów naftowych w 4Q2011

W 4Q2011 roku ogólny wolumen sprzedaży Grupy LOTOS był na nieco wyższym poziomie od wolumenu sprzedaży 4Q2010 (+68,8 tys.ton) i na zbliżonym poziomie (+3,5 tys.ton) do 3Q2011.

W 4Q2011 i w całym 2011r. popyt na **benzynę** w Polsce spadał. W 2011r. konsumpcja benzyn motorowych w kraju spadła o 4,5%* w porównaniu do 2010r., co mogło mieć związek ze wzrostem cen i realnie mniejszą siłą nabywczą portfela polskiego kierowcy. W 2011r. Grupa LOTOS utrzymała udział w rynku benzyn na poziomie zbliżonym do 2010r.

Lepsze od prognozowanych wyniki polskiej gospodarki wpłynęły pozytywnie na krajowy rynek **oleju napędowego**, w efekcie w 2011r. popyt na olej napędowy wzrósł o 8%* (vs. 2010r.).

W porównaniu z 4Q2010 największy przyrost masy sprzedanych przez Grupę LOTOS produktów nastąpił właśnie w grupie olejów napędowych (+146,0 tys.ton).

Brak ujemnych temperatur spowodował spadek popytu na **lekki olej opałowy** (LOO) (sprzedaż Grupy LOTOS mniejsza o 12,6% względem 4Q2010). W 2011r. krajowa konsumpcja LOO „skurczyła się” o 11,1%* r/r. Pomimo, że w 4Q2011 Grupa LOTOS sprzedała mniej LOO niż w 2010r., to w ujęciu narastającym w 2011r. zanotowała sprzedaż wyższą niż w 2010r., czego efektem jest wzrost udziału rynkowego w tej grupie produktów.

Ze względu na pogodę sprzyjającą inwestycjom drogowym, na wysokim poziomie utrzymywał się rynkowy popyt na **asfalty** (w Grupie LOTOS wzrost sprzedaży o 27,5 % względem 4Q2010). Dodatkowo wiele inwestycji drogowych było w fazie finalnej, kiedy zapotrzebowanie na asfalty jest najwyższe (między innymi z powodu Euro 2012).

Po zakończeniu Programu 10+ zwiększeniu uległy możliwości produkcyjne średnich frakcji. Wykorzystując ten fakt Grupa LOTOS po wypełnieniu zobowiązań handlowych na rynku krajowym, z korzystną marżą eksportowała olej napędowy i **paliwo lotnicze**.

Dzięki włączeniu do eksploatacji instalacji wysokokonwersyjnych oraz przekierowaniu części ciężkich pozostałości do produkcji asfaltów w gdańskiej rafinerii, możliwe było ograniczenie wolumenu produkcji i sprzedaży niskomarżowego **ciężkiego oleju opałowego** (COO). Największy spadek wolumenu sprzedaży w Grupie LOTOS w 4Q2011 zanotował właśnie ten produkt (tj. -172,3 tys.ton), o 52,1% mniej niż w 4Q2010.

*źródło: POPIHN, materiały własne Spółki

8% wzrost konsumpcji Diesla po 11 miesiącach 2011 w Polsce vs 2010r.

Wzrost produkcji i sprzedaży asfaltów

Tab. 9: Wyniki operacyjne produkcji i handlu

Wyniki operacyjne (mIn zł)	4Q2011	3Q2011	4Q2010	4Q11/3Q11	4Q11/4Q10
Przychody ze sprzedaży	8 312,3	7 544,6	5 742,8	10,2%	44,7%
Wynik operacyjny	354,3	55,6	339,3	537,2%	4,4%
Amortyzacja	134,1	132,2	100,0	1,4%	34,1%
EBITDA	488,4	187,8	439,3	160,1%	11,2%

Wzrost o 44,7% przychodów ze sprzedaży segmentu produkcji i handlu w 4Q2011 w porównaniu do 4Q2010 wynika głównie z wyższych notowań cen ropy i produktów naftowych na rynkach światowych, wyższego kursu USD, wyższego wolumenu sprzedaży i optymalizacji jej struktury. W 4Q2011 średni poziom notowań ropy Brent (Dated Brent) wyniósł 109,35 USD/bbl, tj. o 22,88 USD/bbl (+26,5%) więcej niż w 4Q2010. Średnia cena sprzedaży netto w segmencie produkcji i handlu wzrosła o 40,8%, z 2.309 zł/t w 4Q2010 do 3.252 zł/t w 4Q2011 roku. 10,0% wzrost cen sprzedaży w tym segmencie w porównaniu z 3Q2011 nastąpił głównie na skutek wzrostu kursu walutowego. Wyższy kurs dolara był podstawową przyczyną wyższych o 10,2% przychodów ze sprzedaży w porównaniu z 3Q2011.

Wynik operacyjny segmentu produkcji i handlu w 4Q2011 był o 15,0 mln zł wyższy od wyniku w 4Q2010. Pozytywny wpływ na wysokość wyniku operacyjnego w 4Q2011 miały wyższe marże z notowań dla średnich frakcji z przerobu ropy oraz zoptymalizowany wolumen i struktura sprzedaży paliw.

Negatywny wpływ na wynik operacyjny segmentu produkcji i handlu w 4Q2011 miały dokonane odpisy środków trwałych w budowie w łącznej wysokości -28 mln zł.

Sieć stacji paliw LOTOS

Tab. 10: Liczba stacji paliw w sieci LOTOS na koniec okresu

	31.12.2011	30.09.2011	31.12.2010	4Q11/3Q11	4Q11/4Q10
Liczba stacji paliw razem	369	324	324	13,9%	13,9%
Stacje własne CODO	190	161	154	18,0%	23,4%
w tym: LOTOS OPTIMA	33	3	0	1000,0%	-
Stacje partnerskie DOFO	136	117	109	16,2%	24,8%
w tym: LOTOS OPTIMA	17	2	0	750,0%	-
podpisane umowy franszizowe	139	121	113	14,9%	23,0%
Stacje patronackie DODO	43	46	61	-6,5%	-29,5%

45 nowych stacji OPTIMA

Tab. 11: Wyniki operacyjne obszaru detalicznego

Wyniki operacyjne (tys. ton/mIn zł)	4Q2011	3Q2011	4Q2010	4Q11/3Q11	4Q11/4Q10
Wolumen sprzedaży	267,1	280,6	259,7	-4,8%	2,9%
Przychody ze sprzedaży	1 469,8	1 439,7	1 142,0	2,1%	28,7%
Wynik operacyjny	-11,2	-2,1	-3,8	-	-
Amortyzacja	12,0	12,0	12,6	0,0%	-4,8%
EBITDA	0,8	9,9	8,8	-91,9%	-90,9%

*Celem lepszego odzwierciedlenia efektów prowadzonej działalności w raportach od IV kwartału 2010 roku dokonano zmiany klasyfikacji sprzedaży detalicznej; jako Detal przyjęto sprzedaż na rynku detalicznym poprzez sieć stacji paliw w wyodrębnionych systemach CODO (wraz z MOP-ami), DOFO, DODO i SDS zarządzaną przez spółkę LOTOS Paliwa.

Wolumen sprzedaży detalicznej w 4Q2011 wzrósł o 2,9% (vs. 4Q2010), na co decydujący

wpływ miał wzrost krajowego rynku paliw (rekordowy wzrost konsumpcji Diesla przy spadku konsumpcji benzyn).

W połowie 2011r. wprowadzono nową markę stacji paliw LOTOS OPTIMA w segmencie ekonomicznym. Aż 45 z 50 stacji OPTIMA zostało otwartych w 4Q2011. W związku z uruchomieniem większości z nich pod koniec 4Q2011 wzrostu wolumenu sprzedaży należy oczekiwać w 2012r. W celu poprawy rentowności obszaru detalicznego w niekorzystnych warunkach rynkowych, Grupa LOTOS ogranicza koszty operacyjne poprzez rozwój sieci stacji OPTIMA w segmencie ekonomicznym.

Utrzymujące się ujemne wyniki operacyjne obszaru detalicznego są skutkiem niskiej marży jednostkowej na sprzedaży paliw, związanej z trudną sytuacją rynkową spowodowaną gwałtownym wzrostem cen ropy i kursu USD/PLN przy ograniczonej możliwości przekładania podwyżek na rynek.

Tab. 12: Wpływ wyceny zapasów na wynik operacyjny segmentu produkcji i handlu

Wpływ wyceny zapasów na wynik operacyjny (mln zł)	4Q2011	3Q2011	4Q2010
Wynik operacyjny	354,3	55,6	339,3
Efekt LIFO*	-348,5	-124,5	-177,7
Wynik operacyjny w g LIFO	5,8	-68,9	161,6

*Grupa Kapitałowa Grupy LOTOS S.A., zgodnie z przyjętymi zasadami wyceny zapasów, stosuje do wyceny rozchodu zapasów metodę średniej ważonej ceny nabycia. Stosowanie takiej metody wyceny zapasów powoduje opóźnienie przenoszenia efektów zmiany cen ropy w stosunku do cen wyrobów gotowych. W związku z powyższym, wzrostowa tendencja cen ropy wpływa pozytywnie, a tendencja spadkowa wpływa negatywnie na osiągnięte wyniki finansowe. Wynik operacyjny uwzględniający powyższą metodę wyceny zapasów zaprezentowano w tabeli.

W związku ze stosowaną w Grupie Kapitałowej Grupy LOTOS S.A. wyceną zapasów metodą średniej ważonej oraz wzrostem kursu dolara w 4Q2011 wynik operacyjny segmentu produkcji i handlu wzrósł o 348,5 mln zł. W okresie porównywalnym stosowana wycena zapasów spowodowała wzrost wyniku operacyjnego segmentu o 177,7 mln zł. W poprzednim kwartale, tj. w 3Q2011 wynik operacyjny zwiększył się o 124,5 mln zł. W przypadku zastosowania metody LIFO dla wyceny zapasów wynik operacyjny segmentu produkcji i handlu wyniósłby 5,8 mln zł w 4Q2011, -68,9 mln zł w 3Q2011 i 161,6 mln zł w 4Q2010.

4 Pozostała działalność

Tab. 13: Wyniki operacyjne pozostałej działalności*

Wyniki operacyjne (mln zł)	4Q2011	3Q2011	4Q2010	4Q11/3Q11	4Q11/4Q10
Przychody ze sprzedaży	7,4	5,2	5,3	42,3%	39,6%
Wynik operacyjny	3,8	-0,6	-0,4	-	-
Amortyzacja	2,3	2,5	2,5	-8,0%	-8,0%
EBITDA	6,1	1,9	2,1	221,1%	190,5%

*Zawiera spółki: LOTOS Ekoenergia Sp.z o.o., LOTOS Park Technologiczny Sp.z o.o., Energobaltic Sp.z o.o. oraz

5 Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Grupa Kapitałowa LOTOS wykazała za 4Q2011 zysk na działalności operacyjnej w wysokości 190,2 mln zł, tj. o 97,6 mln zł wyższy od wyniku operacyjnego 3Q2011 i o 114,6 mln zł niższy od zysku operacyjnego osiągniętego w 4Q2010, na co wpływ miały różne efekty zdarzeń jednorazowych związanych z odpisami wartości aktywów. Ujemne różnice kursowe związane z działalnością operacyjną spowodowały obniżenia wyniku operacyjnego o 12,2 mln zł, podczas gdy w 4Q2010 różnice kursowe zwiększyły wynik EBIT o 84,4 mln zł w.

Za 12 miesięcy 2011r. wynik operacyjny Grupy Kapitałowej LOTOS osiągnął poziom 1.016,5 mln zł, tj. 95,8% wyniku operacyjnego 2010r. (1.061,4 mln zł).

**EBIT w 2011
powyżej 1 mld
PLN**

Tab. 14: Wyniki operacyjne Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A.

Wyniki operacyjne (mln zł)	4Q2011	3Q2011	4Q2010	4Q11/3Q11	4Q11/4Q10
Przychody ze sprzedaży	8 364,4	7 597,5	5 735,4	10,1%	45,8%
EBITDA	353,7	254,5	421,2	39,0%	-16,0%
Wynik operacyjny	190,2	92,6	304,8	105,4%	-37,6%
Wynik operacyjny w g LIFO	-158,3	-31,9	127,1	-	-224,5%

* z dnia 1 stycznia 2011 roku Grupa zmieniła zasady rachunkowości w zakresie stosowanych kursów do operacji gospodarczych wyrażonych w walutach obcych. Zastosowanie nowych zasad rachunkowości nie wpłynęło na wynik netto ogółem Grupy, natomiast wpłynęło na wartości prezentowane w sprawozdaniu z pełnego dochodu odpowiednio w części operacyjnej i finansowej. Dla zachowania porównywalności, zasady te wprowadzono również w 4Q2010.

Zysk netto w 4Q2011 wyniósł 93,8 mln zł, vs. 4Q2010 na poziomie 251,5 mln zł i straty netto w 3Q2011 w wysokości 328,6 mln zł. Wpływ odpisów aktualizujących wartość aktywów po uwzględnieniu ich wpływu na pozycję podatkową wyniósł -108,2 mln zł (w tym YME -78,8 mln zł).

**Zysk netto w
4Q2011 na
poziomie 94 mln
zł.**

Wynik netto za 12 miesięcy 2011r. wyniósł 654,2 mln zł, tj. o 27,2 mln zł mniej niż w 2010r.

Tab. 15: Wynik netto Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A.

Wynik netto (mln zł)	4Q2011	3Q2011	4Q2010	4Q11/3Q11	4Q11/4Q10
Wynik przed opodatkowaniem	-35,3	-432,5	245,0	-91,8%	-114,4%
Wynik netto	93,8	-328,6	251,5	-128,5%	-62,7%
Wynik netto akcjonariuszy Jednostki Dominującej	93,7	-328,6	251,3	-128,5%	-62,7%

Ujemne saldo działalności finansowej w Grupie Kapitałowej LOTOS w 4Q2011 wyniosło -225,5 mln zł i związane było głównie z ujemnymi różnicami kursowymi z przeszacowania zadłużenia denominowanego w walutach obcych na poziomie -123,9 mln zł, ujemną wyceną

i rozliczeniem transakcji zabezpieczających w wysokości -58,1 mln zł oraz z odsetkami od zadłużenia na poziomie -63,6 mln zł.

Grupa LOTOS S.A. od 01.11.2011r. wdrożyła zasady rachunkowości zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych w odniesieniu do kredytów walutowych przeznaczonych na finansowanie Programu 10+ wyznaczonych na instrument zabezpieczający dla przyszłych transakcji sprzedaży produktów naftowych denominowanych w USD. W związku z powyższym, w okresie od 01.01.2011r. do 31.12.2011r. wartość ujemnych różnic kursowych odniesionych na kapitał rezerwy z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych wyniosła -514,3 mln zł. W okresie 4Q2011 wartość ujemnych różnic kursowych pomniejszająca kapitał rezerwy z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych wyniosła -177,2 mln zł.

Saldo wyceny i rozliczenia transakcji zabezpieczających ryzyko rynkowe w analizowanym okresie w Grupie Kapitałowej LOTOS było ujemne i wyniosło -58,1 mln zł. Łączna nadwyżka ujemnego rozliczenia i wyceny instrumentów pochodnych w 4Q2011 z tytułu transakcji forward zabezpieczających poziom kursów walutowych i kontraktów futures zabezpieczających ceny uprawnień do emisji CO₂ wyniosła -47,5 mln zł. Ujemne saldo rozliczenia i wyceny transakcji zabezpieczających poziom stopy procentowej w 4Q2011 wyniosło -10,6 mln zł.

Tab. 16: Wykaz transakcji terminowych zabezpieczających poziom kursów walutowych na 31.12.2011r.

Para walut	Instrument	Wolumen	Waluta	Przedział kursu
Kurs EUR/USD	Forward	209 100 000	EUR	1,2914 - 1,44393
Kursy EUR/PLN	Forward	36 350 000	EUR	4,2133 - 4,6462
Kursy USD/PLN	Forward	-175 100 000	USD	2,8895 - 3,5806

Tab. 17: Wykaz transakcji terminowych zabezpieczających poziom stopy procentowej na 31.12.2011r.

Instrument	Data początkowa	Data końcowa	Nominał	Waluta	Przedział stopy procentowej	Stopa referencyjna
IRS	od 15.10.2008	od 15.01.2013	500 000 000	USD	3,33% - 4,22%	LIBOR 6M
	do 15.07.2011	do 15.01.2018				

6 Skonsolidowane sprawozdanie z pozycji finansowej

Tab. 18: Skonsolidowane sprawozdanie z pozycji finansowej

	31.12.2011	31.12.2010	zmiana	%
Aktywa (m ln zł)	20 350,5	17 727,4	2 623,1	14,8%
Aktywa trwałe, w tym:	11 469,7	10 872,1	597,6	5,5%
Rzeczowe aktywa trwałe	8 964,4	6 173,8	2 790,6	45,2%
Środki trwałe w budowie	1 543,6	4 213,7	-2 670,1	-63,4%
Aktywa obrotowe, w tym:	8 773,1	6 847,4	1 925,7	28,1%
Zapasy	5 863,2	4 506,8	1 356,4	30,1%
Należności z tytułu dostaw i inne	2 185,7	1 821,9	363,8	20,0%
Krótkoterminowe aktywa finansowe	129,0	55,9	73,1	130,8%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	382,3	382,6	-0,3	-0,1%
Aktywa dostępne do sprzedaży	107,7	7,9	99,8	1263,3%
Pasywa (m ln zł)	20 350,5	17 727,4	2 623,1	14,8%
Kapitał własny	7 778,3	7 513,5	264,8	3,5%
Zobowiązania długoterminowe	5 744,0	5 039,1	704,9	14,0%
Zobowiązania krótkoterminowe	6 788,1	5 174,6	1 613,5	31,2%
Zobowiąz. zwiaz. z aktywami dost. do sprzed.	40,1	0,2	39,9	19950,0%

Na dzień 31.12.2011r. suma bilansowa Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A. wyniosła 20.350,5 mln zł, co oznacza wzrost w ciągu 12 miesięcy 2011r. o 2.623,1 mln zł. Stan aktywów trwałych powiększył się o 597,6 mln zł, głównie na skutek rozpoznania wartości niematerialnych w kwocie 291,8 mln zł, reprezentujących koncesje przyznane spółce AB LOTOS Geonafta oraz spółkom wchodzącym w skład jej grupy kapitałowej: UAB Genciu Nafta, UAB Minijos Nafta oraz UAB Manifoldas, z których wynika prawo do eksploatacji złóż na terenie Republiki Litwy.

Poziom zapasów na 31.12.2011r. wyniósł 5.863,2 mln zł i wzrósł w 2011r. o 1.356,4 mln zł, głównie na skutek wzrostu masy zapasów obowiązkowych w związku ze wzrostem poziomu produkcji i sprzedaży między innymi w wyniku zwiększenia zdolności przerobowej rafinerii w Gdańsku oraz w związku ze wzrostem cen ropy i produktów naftowych na koniec 2011r. w porównaniu z cenami z końca 2010r. Wzrost cen produktów spowodował również wzrost o 363,8 mln zł poziomu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności. Stan aktywów obrotowych wyniósł na 31.12.2011r. 8.773,1 mln zł, tj. wzrósł o 1.925,7 mln zł w porównaniu ze stanem na 31.12.2010r.

Stan kapitałów własnych na dzień 31.12.2011r. wyniósł 7.778,3 mln zł, tj. zwiększył się w okresie 12 miesięcy 2011r. o 264,8 mln zł, na skutek przede wszystkim wzrostu poziomu zysków zatrzymanych o 658,1 mln zł oraz odniesionych na kapitał rezerwowy ujemnych różnic kursowych z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych skorygowanych o efekt podatkowy w kwocie -415,5 mln zł.

Stan zobowiązań długoterminowych w okresie 12 miesięcy 2011r. wzrósł o 704,9 mln zł, na skutek przede wszystkim wzrostu o 580,4 mln zł stanu oprocentowanych kredytów i pożyczek długoterminowych związanych głównie z wyceną zadłużenia po wyższym kursie walutowym oraz działalnością inwestycyjną Grupy LOTOS S.A. i segmentu wydobywczego. Stan pozostałych długoterminowych zobowiązań finansowych wzrósł w 2011r. o 153,3 mln, głównie na skutek wzrostu o 106,5 mln zł zobowiązań leasingowych.

Stan zobowiązań krótkoterminowych na 31.12.2011r. osiągnął poziom 6.788,1 mln zł i wzrósł w 2011r. o 1.613,5 mln zł, przede wszystkim na skutek wzrostu o 1.231,9 mln zł zobowiązań z tytułu dostaw i usług, rozliczeń międzyokresowych biernych oraz pozostałych zobowiązań. Również wzrósł poziom kredytów i pożyczek krótkoterminowych o 483,9 mln zł, przede wszystkim na skutek przesunięcia kredytów długoterminowych do krótkoterminowych oraz w związku z rozwojem działalności segmentu wydobywczego.

Dług finansowy Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A. na 31.12.2011r. osiągnął poziom 7.391,1 mln zł, tj. o 1.064,3 mln zł wyższy od stanu na koniec 2010r. głównie na skutek zmiany kursu USD/PLN. Wskaźnik relacji długu finansowego skorygowanego o wolną gotówkę do kapitału własnego wyniósł 90,1%, tj. o 11,0 punktów procentowych więcej niż na 31.12.2010r.

7 Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Tab. 19: Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Skonsolidowane sprawozdanie (mln zł)	4Q2011	3Q2011	4Q2010
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	703,8	473,8	57,9
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-263,7	-188,9	-140,1
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-299,2	-29,2	-12,4
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	145,1	279,0	-88,9
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	12,7	-266,3	207,1
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	157,8	12,7	118,2

Stan środków pieniężnych na koniec 4Q2011 w Grupie Kapitałowej LOTOS uwzględniający zadłużenie w rachunkach bieżących wyniósł 157,8 mln zł i był wyższy o 39,6 mln zł od stanu na koniec 2010r. i wyższy o 145,1 mln zł od stanu na koniec 3Q2011r.

Dodatnie saldo przepływów środków pieniężnych z działalności operacyjnej w 4Q2011r. wynoszące 703,8 mln zł związane jest głównie z zyskiem netto na poziomie 93,8 mln zł, powiększonym o amortyzację w wysokości 163,5 mln zł, straty z działalności inwestycyjnej w wysokości 272,4 mln zł i straty z tytułu różnic kursowych 100,2 mln zł. Saldo przepływów z

Dodatnie saldo przepływów na poziomie operacyjnym

Wzrost środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu

działalności operacyjnej uwzględnia zmniejszenie stanu należności o 117,8 mln zł oraz zwiększenie o 89,5 mln zł stanu zobowiązań krótkoterminowych z wyjątkiem kredytów i pożyczek.

Ujemne saldo przepływów środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej jest efektem przede wszystkim wydatków związanych z zakupem środków trwałych i wartości niematerialnych.

Ujemne saldo przepływów środków pieniężnych z działalności finansowej w 4Q2011r. wynosi -299,2 mln zł. Uwzględnia ono wydatki z tytułu spłaty kredytów i pożyczek wraz z zapłaconymi odsetkami skorygowane o wpływy z tytułu ich zaciągnięcia w kwocie -132,0 mln zł, wydatki związane z wykupem obligacji w kwocie -120,0 mln zł oraz ujemne rozliczenie instrumentów finansowych na poziomie -45,5 mln zł.